

Свящ. С. В. Савчук.

ЯК ПОВСТАЛА УКРАЇНЬСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА В КАНАДІ.

(Дальше).

Після дискусій Собор прийняв між іншими такі ухвали:

1) Н. Боднарчук — Підгурський: З огляду на те, що російська православна місія в Північній Америці, по мимо признання Української Греко-Православної Церкви в Канаді, як автономної церкви, на ділі не допускає до зреалізованню сего принципу, — Собор рішає, що Українська Греко-Православна Церква є церквою незалежною від згаданої російської православної місії.

2) Романчик — Боднарчук: Собор просить Високопреосвященного Германоса, митрополита Селевкії (Сирія), дійсствующого єпископа сирійської антиохійської православної церкви в Північній Америці, взяти Українську Греко-Православну Церкву в Канаді і Злучених Державах під тимчасовий покров, то є до часу, коли Собор зложений з делегатів Українського Греко-Православного Брацтва, делегатів парохій і священників Української Греко-Православної Церкви вибере українського єпископа, котрий має бути рукоположений після прав православної церкви. Сей духовний покров Митрополита обмежується до сего: Надзирати над догмами, обрядом, дисципліною Української Греко-Православної Церкви, утвердити членів Консисторії, професорів, інструкторів і кандидатів Духовного Семинаря, предложених Собором, Консисторією або Брацтвом, надзирати над наукою в семінарі, рукополагати священників і сповняти другі архиєрейські потреби в Українській Греко-Православній Церкві.

3) Гаврилюк — Процюк: Всі українські греко-православні парохії і священники переходять з нинішнім днем під тимчасову духовну юрисдикцію Митрополита Германоса, котрий зобов'язується сповняти всі архиєрейські потреби в Українській Греко-Православній Церкві і надзирати над духовною стороною її життя, до часу вибору і ординації українського православного єпископа, при сім адміністративна церковна власть лишається в руках Собора, Брацтва, Консисторії і парохій.

4) Підгурський — Федорчук: Собор рішає прийняти в лоно Української Греко-Православної Церкви українські греко-православні парохії зі Злучених Держав, з їх священниками, які бажають сеї злуки.

5) Бачинський — Фецик: Собор рішає, що Українська Греко-Православна Церква в Канаді і Злучених Державах уважає себе частию Української Греко-Православної Церкви на Україні, однак злучиться з Українською Греко-Православною Церквою на Україні аж тоді, коли ся буде автокефальна і адміністративна власть буде в руках Українців. Рівнож Собор рішає, щоби Українська Греко-Православна Церква в Канаді і Злучених Державах старалася всіми силами, щоби Українська Греко-Православна Церква на Україні як найскорше стала автокефальною і щоби власть духовна і адміністративна була в руках Українців.

6) Бачинський — Кавка: Собор рішає, щоби слідуєчих православних священників затвердити, як священників Української Греко-Православної Церкви: оо. В. Касків, П. Дмитрик, Лев Кушнір, Д. Дирстюк, І. Палій. Крім того, з огляду на великі заслуги о. др. Л. Германа, коло зорганізованню Української Православної Церкви прийняти його на священника Української Греко-Православної Церкви і з огляду на його високе теологічне образование прийняти на ректора духовного семинаря.

7) Боднарчук — Турко: Собор одобрєє спосіб, яким Українське Греко-Православне Брацтво відкрило Духовний Семинар, як що до осіб ректора, інструкторів і кандидатів і просить Високопреосвященного Митрополита Германоса зробити те саме.

8) І. Мартин — Турко: Собор рішає з нинішнім днем відкрити Консисторію Української Греко-Православної Церкви в Канаді і Злучених Державах, з тимчасовим осідком в Саскатуні, при чім Консисторія складається з трох духовних і чотирох світських осіб, репрезентантів Брацтва і Собора*).

9) Підгурський — Марко: Собор вибирає в склад Консисторії о. д-ра Гемана, о. П. Дмитрика, В. Кудрика і Мих. Стечишина, лишаючи вибір дальших членів Соборам в Едмонтоні і Саскатуні і просить Високопреосвященного Митрополита Германоса затвердити вибір.

10) Романчик — Марко: Собор затверджує о. В. Каськова на декана в ньюйорськім деканаті з правом дорадчого

*) Склад Консисторії змінив Собор в 1920 р. на 4 духовних і 3 світських осіб.

голосу в Консисторії і з титулом дорадчого члена Консисторії і просить Впреосвященного Митрополита Германоса затвердити вибір.

11) Н. Боднарчук — Н. Гаврилюк: Собор рішає, що всі кандидати, які бажалиб бути рукоположені на українських греко-православних священників в Канаді і Злучених Державах, мусять скорше бути прийняті Консисторією і мусять зложити присягу виготовлену Консисторією.

12) Савчук — Басистий: Собор висловлює щирю подяку тим православним і греко-католицьким священникам, котрі, хотяй покищо належать чи то до православної місії, чи до греко-католицької церкви зрозуміли слушність нашої справи і піддержували її чим могли.

Того самого дня, 27 листопада, 1919 року, Митрополит Германос підписав угоду, якою зобов'язався взяти духовний провід над Українською Греко-Православною Церквою на тих умовах, які Собор предложив, а два дні пізніше видав перший пастирський лист до священників і вірних Української Греко-Православної Церкви.

2. Собор в Едмонтоні, 4 грудня, 1919.

Наради Собора в Едмонтоні відбувалися в салі Інститута М. Грушевського. Присутних гостей і делегатів було около 250. Настрій Собора був вельми врочистий по мимо того, що були присутні деякі одиниці, які до ідеї Рідної Церкви відносилися байдужно а то й ворожо. Головними промовцями були Василь Свистун і о. др. Герман. Послідний надзвичайно ясно і річево пояснив право українського народу мати свою Рідну Церкву, незалежну ні від російської місії, ні від Риму. Що-ж до тимчасового покрову Митрополита Германоса над Українською Православною Церквою в Канаді, то о. др. Герман сказав про се так:

„Були в Галичині колись то церковні не порядки. Закладалися Брацтва, щоби вилічити церковні рани. Приїхав антиохійський патріарх Йоаким до Львова і поміг Брацтву в його ділі. А тут в Канаді в Українців знов церковні не порядки, знов заложення Брацтва і знова антиохійський архиєрей приїхав на поміч Брацтву. Ся подібність між колишніми а теперішніми часами бе в очі. Я один виджу в прийняттю надзору Митрополита Германоса палець Божий і думаю, що всі віруючі між нами також видять Божий палець в наших церковних змаганнях”.

Крім повисших двох бесідників говорило багато інших, головню підчас дискусій, а всі вони були того переконання, що тільки Українська Греко-Православна Церква зможе з часом загоїти ті рани, які отворилися на українськім церковно-народнім тілі. При кінці нарад Собор прийняв всі ухвали вінніпегського Собора і вибрав на Алберту членом Консисторії Петра Зварича, звісного канадійського українського дїяча.

3. Собор в Саскатуні, 11 грудня, 1919.

Собор в Саскатуні почався богослуженням в саскатунській братській церкві. Самі наради почалися по полудни в салі Укр. Народного Дому. Порядок і зміст нарад той самий, що в Едмонтоні, але можна було зауважити дещо більший інтузіязм дотично майбутньої духовної злуки з київською митрополією. Пастирський лист Митрополита Германоса, в яким він обіцяв Українській Греко-Православній Церкві свою поміч, аж доки вона не буде мати свого рідного єпископа, викликав бурю оплесків і многоліствіє для нового приятеля українського православного народу.

При кінці нарад Собор прийняв всі ухвали вінніпегського Собора і вибрав Ф. Гаврилюка, як члена Консисторії з Саскачевану.

(Дальше буде).

ВИ СВІТЛО ДЛЯ СВІТА.

Говорив Христос ученикам:

— Ви повинні бути світлом для світа, щоби люде бачили ваші добрі діла і прославляли Отця, що на небі.

Слова Христа лунають відгомоном до нині. Кождий християнин, се ученик Христа, коли він сповняє закон Сина Божого і до нього також звернені слова: Ти повинен бути світлом для світа.

Нема чоловіка, який не міг би кожного дня бути світлом для людських душ — в дома, між сусідами і всіма, з якими він стрічає ся. Правдивий християнин, де би не пішов, він всюда настрює благодійно людські серця. Його примірне поведіння, його щире відношення до людей приносить їм благословення. Люде при стрічі з ним чуються сильнішими, щасливішими. Саме лице праведного чоловіка кидає світло в змучені і смутні душі, дає тепло для зморожених клопотами людських почувань. Хто так жие, то сповняє заповідь Христа: Ви повинні бути світлом для світа...